

Patiënteninformatie

Adviezen bij prostaatbestraling

Centrum voor oncologie
Radiotherapie

Inhoud

Inhoud	3
Inleiding	4
Vorbereiding CT simulatie	5
Vorbereiding van de darmen	5
Vorbereiding van de blaas	5
Belangrijk:	6
Schema bij een prostaatbestraling	6
Adviezen bij prostaatbestraling	7
Moeilijkheden bij de stoelgang	7
Moeilijkheden bij het plassen	7
Impotentie	8
Tot slot	8
Wie contacteren bij vragen / problemen?	9
Persoonlijke notities / vragen	10

De informatiefolders van AZ Turnhout worden met de grootste zorg opgemaakt. De inhoud ervan is echter algemeen en indicatief. De folder omvat niet alle medische aspecten. Hij vervangt de raadpleging bij uw zorgverlener niet. Mocht deze folder vergissingen, tekortkomingen of onvolledigheden bevatten dan zijn AZ Turnhout, personeel en artsen hiervoor niet aansprakelijk.

Inleiding

In deze brochure vindt u informatie en adviezen bij een prostaatbestraling.

Wij raden u aan om ook de brochure 'Radiotherapie in AZ Turnhout' te lezen. Deze brochure bevat algemene informatie over bestralingen.

Het is niet mogelijk om in deze brochure alle details voor elke individuele situatie te beschrijven. Aarzel daarom niet om extra vragen te stellen aan uw arts of aan een verpleegkundige/medisch technoloog op de afdeling radiotherapie.

Vorbereiding CT simulatie

Vooraleer u de behandeling met radiotherapie kan starten, zullen we een simulatie CT voor u inplannen.

Vorbereiding van de darmen

Voor deze simulatie CT is het belangrijk dat uw darmen een goede voorbereiding krijgen. Daarom moet u **thuis, 2 uur voordat u naar de CT simulatie komt**, een Microlax[®] rectaal inbrengen. Microlax[®] is een klein lavement. Het bevat een kleine hoeveelheid vloeistof die u met behulp van een tube, via de aars kunt inbrengen. De vloeistof zorgt ervoor dat u kunt ontlasten, zo is uw darm voor het onderzoek leeg of vrij van stoelgang. Het is belangrijk om deze vloeistof zo lang mogelijk op te houden. Breng de vloeistof in terwijl u ligt. Blijf hierna 20 minuten liggen en laat de vloeistof inwerken.

Deze Microlax[®] gebruikt u **ook tijdens de volledige periode waarin u bestraald wordt**, op dezelfde manier tot de doos leeg is. Als er vooraf ook een **MRI** nodig is, dan moet u Ook 2 uur vóór de MRI Microlax[®] inbrengen en zich op dezelfde manier voorbereiden.

Vorbereiding van de blaas

Voor de bestraling van de prostaat is het belangrijk dat de **blaas comfortabel gevuld is**. Een te volle blaas geeft spanning en zorgt ervoor dat u niet goed kunt stilliggen.

- Drink 1 uur vóór de MRI, vóór de simulatie en ook vóór de bestraling extra water, zo mogelijk 0,3 – 0,5 liter.
- Het is belangrijk om in deze periode tijdens de dag, goed te drinken. Zo heeft het lichaam zelf ook genoeg vocht. De blaas zal zich dan beter vullen.
- Wanneer dit voor u niet haalbaar is, dan kunt u dat tijdens de consultatie op voorhand bespreken met de radiotherapeut.

Belangrijk:

Voor de planning en de uitvoering van uw bestraling is het zeer belangrijk dat u zich op de juiste manier voorbereidt. Daarom zal een verpleegkundige van ons team u een dag voor de simulatie contacteren. De verpleegkundige overloopt met u of de informatie die u kreeg over de voorbereiding duidelijk is.

We raden aan om de schaamstreek te scheren. De aanwezigheid van schaamhaar kan het positioneren bij de bestraling bemoeilijken.

Schema bij een prostaatbestraling

Wij vragen u om onderstaand schema strikt te volgen:

Dag van de MRI

- 2 uur vóór het onderzoek een Microlax® inbrengen.
- 1 uur vóór uw afspraak zo mogelijk 0,5 liter water drinken en niet meer gaan plassen.

Dag van de simulatie CT

- 2 uur vóór de simulatie een Microlax® inbrengen.
- 1 uur vóór uw afspraak zo mogelijk 0,5 liter water drinken en niet meer gaan plassen.
- **We raden aan om de schaamstreek te scheren.** De aanwezigheid van schaamhaar kan het positioneren bij de bestraling bemoeilijken.

Bij de start van de bestraling

- Elke dag 2 uur vóór de bestraling Microlax® inbrengen.
- 1 uur vóór uw afspraak zo mogelijk 0,5 liter water drinken en niet meer gaan plassen.

Wanneer de doos Microlax® volledig leeg is

- Dan hoeft u in principe **geen** Microlax meer te gebruiken, maar moet u wel ten laatste 1 uur voor de bestraling proberen te ontlasten.
- 1 uur vóór uw afspraak zo mogelijk 0,5 liter water drinken en mag u niet meer gaan plassen.

Adviezen bij prostaatbestraling

Tijdens de periode waarin u de bestraling krijgt, kan het zijn dat u volgende neveneffecten ondervindt:

Moeilijkheden bij de stoelgang

De bestraling kan de darmwand prikkelen. Hierdoor kan uw stoelgang veranderen. Dit ongemak ontstaat meestal 2 à 3 weken na de start van de bestraling. U krijgt dan mogelijk slijmvorming in de darm en slijmverlies bij de stoelgang.

Wanneer de bestraling ten einde is, herstelt de darmwand zich. Uw stoelgang wordt dan weer normaal.

Hoe kunt u de meeste ongemakken voorkomen:

- Na uw eerste bestraling plannen we voor u een kort gesprek met een voedingsdeskundige. Die geeft u tips rond voeding.
- Vermijd sterk gekruide voeding.
- Vermijd alcohol.
- Drink geen bruisende dranken zoals cola, limonade, spa bruis,...
- Drink voldoende water (minimum 2 liter per dag).
- Zorg dat de blaas telkens comfortabel gevuld is voor de bestraling. Bij een volle blaas worden de blaaswand en de darm minder geprikkeld en zijn ze dus meer beschermd.

Moeilijkheden bij het plassen

U kunt last krijgen van:

- Blaasontsteking
- Pijn tijdens het plassen
- Gevoel van een volle blaas
- Vaak en dringend moeten plassen, ook 's nachts
- Bloed bij de urine

Deze bijwerkingen starten meestal twee weken na de eerste bestraling. De klachten verdwijnen weer spontaan binnen één maand na het einde van de bestralingsperiode.

Hoe kunt u de meeste ongemakken voorkomen:

- Drink overdag regelmatig water.
- Beperk tabak, sterke koffie, alcohol, zwarte thee en sterk gekruide spijzen.
- Probeer regelmatig te plassen (om de 2 à 3 uur).
maar niet juist vóór de bestraling want dan moet de blaas gevuld zijn om ze beter te kunnen beschermen.

Impotentie

De bestraling veroorzaakt geen plotse erectiestoornissen. Op lange termijn is bij één op drie patiënten de erectie onvoldoende. Dan kan een behandeling met medicatie helpen.

In het begin kan de zaadlozing pijnlijk zijn. Op termijn kan de hoeveelheid sperma afnemen.

Praat hierover met uw partner en vraag advies aan uw arts.

Tot slot

In de folder 'Sociale voorzieningen' vindt u onder andere nuttige informatie over mogelijke tussenkomsten bij uw ziekte, over gespreksgroepen en andere vormen van psychosociale zorg.

Onze sociaal verpleegkundigen staan steeds voor u klaar om te luisteren en om uw vragen te beantwoorden. U kunt hen bereiken via de dienst patiëntenbegeleiding (☎ 014 40 68 35).

Wie contacteren bij vragen / problemen?

Heeft u na de bestralingsperiode nog vragen? Dan kunt u terecht bij uw huisarts.

Heeft u specifieke vragen over de voorbije behandeling? Dan kunt u, afhankelijk van het toestel waarop u werd bestraald, rechtstreeks telefonisch contact opnemen met de dienst radiotherapie op campus Sint-Elisabeth:

	Secretariaat RT	014 40 69 40
	Toestel Onyx	014 40 69 43
	Toestel Perla	014 40 69 13
	Polikliniek Oncologie	014 40 69 02

Persoonlijke notities / vragen

Eventuele vragen of opmerkingen kunt u hier noteren.

Zo heeft u uw vragen steeds bij de hand bij een gesprek met de arts of met een verpleegkundige.

[illegible]

AZ Turnhout vzw

www.azturnhout.be

info@azturnhout.be

014 40 60 11

Campus Sint-Jozef

Steenweg op Merksplas 44
2300 Turnhout

Campus Sint-Elisabeth

Rubensstraat 166
2300 Turnhout

V.U. : Jo Leysen • gedelegeerd bestuurder AZ Turnhout vzw (vertegenwoordiger Eleyas bv)
Steenweg op Merksplas 44 • 2300 Turnhout